

heller ikke stille Fordringer op, som ingen Medhold have i den, og for det Andet vil der iøvrigt blive udarbejdet administrative Instruxer for de Paagældende, som de i deres Virksomhed ville følge, saa nogen større Vilkaarlighed her end i andre Tilfælde, hvor det overhovedet maa være overdraget til Mennesker at udøve et vist Tilsyn og Kontrol med Andre, ser jeg ikke der er Grund til at befrygte. At der naturligvis altid er eller maa blive en Subjektivitet tilstede, at alle Hoveder ikke ere fuldstændig ens konstruerede, og at derfor ikke alle Mennesker gaa frem paa samme Maade i deres Virksomhed, er kun en Godtjobsbemærkning, som man ikke særlig behøver at drage frem her mere end ethvert andet Sted. Ved enhver Tilsynsvirksomhed, hvad enten der er Tale om dette Tilsyn eller andre Tilsyn i andre Livsforhold, kan der blive nogen Forskjel, den ene Tilsynsmand kan være noget forskjellig fra en anden; det hører til de uundgaaelige Ting, men nogen Vilkaarlighed, der skulde gribe ind i den personlige Frihed, ved det Tilsyn, som anordnes ved denne Lov, kan jeg ikke tro der er Tale om, fordi det er Løger, Tilsynet overdrages.

Hvad dernæst de Forskrifter angaa, som der i Loven ere givne for Meieriernes Indretning, skal jeg hertil først bemærke, at det naturligvis er efter Saghyndiges Anskuelser i saa Henseende, at Lovforslaget er udarbejdet, og ikke fordi jeg personlig kan have nogen saadan særlig Mening om disse Materier. Men naar det i § 3 er foreskrevet, at Gulvene skulle være af Tjærebeton eller Asfalt paa Betonunderlag, antager jeg, at det er begrundet deri, at det maa anses for det Gæstede der virkelig frembyder Sikkerhed for, at Gulvene ere tætte, idet nemlig almindelig Beton er tilbøielig til at revne og gaa i Stykker, saaledes altsaa at derved vilde Fordringen næppe være tilfredsstillt. At der fra Tjærebetonen i Reglen skulde udgaa Lugt, der skulde være skadelig — ja der kan vel næppe være Tale om, at den kan stæde, men dog afficere Mælken eller Produktionsvirksomheden, saaledes at Produktet der kom frem var mindre tiltalende — kan jeg næppe tro. Jeg tror ikke der er nogen saadan Lugt forbunden med Tjærebetonen, i alt Fald ikke, naar den har været brugt i nogen Tid, at derved kunde lides noget. — Med Hensyn til § 4 er jeg ganske enig i, at det maatte kunde være rigtigere at sætte sidste Punktum af Paragrafen hen under § 12, idet det ganske vist er Noget, der staar i nærmeste Forbindelse med det Spørgsmaal, hvorledes nye Meierier skulle være indrettede. — For saa vidt man dernæst endelig har opholdt sig

ved Bestemmelsen om den Frist, der skulde gives for Lovens Straftræden, er man jo her inde paa et Skjøn, og det er selvfølgelig ikke min Mening at ville holde netop paa disse 6 Maaneder, der kan forlænges med 3 Maaneder til, hvis man virkelig skulde anse det for rigtigt og nødvendigt, at der blev givet noget længere Frist; man maa dog bestandig erindre, at der staa betydelige hygieiniske Interesser paa Spil, og jo længere man gjør Fristen, desto mere aabner man Muligheden for en Fortsættelse af de skadelige Virkninger, som ere udsprungne fra de her omtalte Meierier. Det er jo navnlig Tyfus epidemier, som der habes saa mange Exempler paa. Det er jo ikke Fantasi, men ligefrem paavisselig givne faktiske Ting, at Tyfus epidemier i temmelig talrig Mængde og i ikke ringe Omfang have haft deres Udspring fra disse Meierier. Det har ikke viist sig i samme Grad over hele Landet, men noget mere i enkelte Amtet end i andre, men det er vel væsentligst en Tilfældighed, saaledes at altsaa de samme Følger, som indtraadte i Ringkjøbing Amt og paa Thyen, meget godt kunne indtræde ogsaa i det øvrige Land. I Ringkjøbing Amt syntes Stemmningen hos Befolkningen ogsaa at have været for at virke ved Forholdsregler, der maatte endogsaa i enkelte Retninger gaa videre end dette Lovforslag, navnlig endogsaa saa vidt, at der i det i § 8 omtalte Tilfælde skulde finde en fuldstændig Lukning af Meieriet Sted. Det er ogsaa fra det rent økonomiske Standpunkt betragtet jo heller ingen ligegyldig Ting, om saadanne Epidemier herse eller ikke. Selv om man vilde sætte det Økonomiske op som det Første i denne Verden, saa at Menneskelivet kommer bag efter — og der kan være hos Mange Tendents dertil, hvad man jævnlig ser — selv om man kun ser paa det Økonomiske, maa man dog erindre, at disse Tyfus epidemier sandelig ogsaa koste Penge uden at tale om de Mennesker, der dø eller blive syge. Selv om man ikke bryder sig om disse, er det dog givet, at Epidemierne medføre betydelige Udgifter baade for private Personer og de Familier, som de ramme, og for de Kommuner de træffe, og derfor skulde jeg mene, at selv fra et rent økonomisk Standpunkt betragtet betaler det sig at træffe forstandige hygieiniske Forholdsregler for at forebygge Epidemier. Med disse Bemærkninger skal jeg for Tiden standse, idet jeg forøvrigt kun vil tilføje, at jeg naturligvis anser det for meget rimeligt og forklarligt, at man vil drøfte denne Sag i Udvalg; det har heller aldrig været min Tanke, at den skulde gaa til anden Behandling uden dette.